

پیام رهبر معظم انقلاب به کنگره میرزا کوچک خان جنگلی

11 / آذر / 1391

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به کنگره بزرگداشت میرزا کوچک خان جنگلی با اشاره به اینکه منشاء حرکت میرزا کوچک خان یک منشاء صددرصد دینی و اعتقادی است تاکید کردند: ایشان یک واحد مینیاتوری از نظام اسلامی را در همان محدوده خاص خود-گیلان- ایجاد کرد. متن پیام مقام معظم رهبری که صبح امروز (شنبه) از سوی آیت الله زین العابدین قربانی، نماینده ولی فقیه در استان گیلان و امام جمعه رشت، قرائت شد به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم *

قضیه‌ی مرحوم میرزا کوچک جنگلی يك قضیه‌ی ویژه است؛ اگرچه که در آن دوره‌ی خاص - یعنی در دوره‌ی فاصله‌ی بین مشروطیت و سر کار آمدن رضاخان - حوادث گوناگونی در کشور به وجود آمده و هم‌زمان با نهضت جنگل، چند کار بزرگ دیگر هم در گوشه و کنار کشور - مثل مرحوم شیخ محمد خیابانی در تبریز، یا کلنل محمدتقی خان پسیان در مشهد - اتفاق افتاده که اینها همه تقریباً هم‌زمان است، لکن قضیه‌ی جنگل يك قضیه‌ی ویژه است. خب ما قضایای تبریز را و حضور مرحوم شیخ محمد خیابانی و اینها را خوب میدانیم دیگر، هم در تاریخ نوشته شده و هم قضایای خصوصی و اطلاعات زیادی داریم، اما آن صبغه‌ی مردمی و نجابتی که در کار مرحوم میرزا کوچک خان جنگلی هست، در هیچ کدام از این دو سه کار دیگری که هم‌زمان در آن دوره اتفاق افتاد در سرتاسر ایران، نظیر ندارد. میرزا کوچک - همین طور که اشاره کردید - يك روحانی است، يك طلبه است. البته من شنیده بودم، نقل شد برای ما از سالها پیش که ایشان مرحوم میرزای شیرازی را درك کرده، لکن خیلی باورکردنی نیست. این را مرحوم پدرم نقل میکرد از مرحوم آسید علی اکبر مرعشی - که شوهر خواهر پدر ما بود، یعنی باجناق مرحوم شیخ محمد خیابانی بود - که او از بزرگان علمایی بود که منزوی بود در تهران؛ او گفته بود که میرزا کوچک درس میرزا را درك کرده. به نظرم نمی‌آید این خیلی قابل تأیید باشد، زیرا که سن میرزا کوچک در وقتی که میرزای شیرازی از دنیا رفته، چهارده پانزده سال بیشتر نبوده، بعید به نظر میرسد که ایشان توانسته باشد درك کند مرحوم میرزای شیرازی را؛ لکن در اینکه طلبه بوده، در اینکه روحانی بوده، هیچ شکی نیست؛ در حوزه‌ی خود رشت، بزرگانی هم در آن وقت بوده‌اند که میتوانسته از آنها استفاده کند، در این هیچ تردیدی نیست. بنابراین منشأ حرکت میرزا کوچک خان يك منشأ صددرصد دینی و اعتقادی است.

رفتار او هم يك رفتار دینی و اعتقادی است، یعنی انسان مشاهده میکند با اینکه در درون تشکیلات خودشان مخالفینی داشت، بعضی از اقشار گوناگون ممتاز هم با او مخالفت میکردند، اما مرحوم میرزا کوچک در برخورد با اینها کاملاً حدود شرعی را رعایت میکرده و اهل درگیری با داخل نبوده. مثلاً کسانی بودند که مخالفت‌های اعتقادی با ایشان داشتند؛ همراهان ایشان - آن افراطی‌ها - میگفتند اینها را بزنیم سرکوب کنیم! میرزا کوچک نمیگذاشته،

جلوی اینها را می‌گرفته و مانع می‌شده از اینکه این کار را بکنند؛ یعنی رفتار هم يك رفتار دینی است.

و حرکت، يك حرکت صدرصد اسلامی و ایرانی است. خب آن زمان - میدانید دیگر - آن غوغای نهضت مارکسیستی و تشکیل شوروی و هیاهویی که در دنیا و در بین ملت‌ها راه افتاده بود و جاذبه‌ای که برای بعضی از ملت‌ها به وجود آورده بود، طبعاً يك عده‌ای را مجذوب خودش کرده بود و دوروبری‌های ایشان هم از این طریق به ایشان خیانت کردند؛ لکن این مرد، هم به خاطر پایبندی‌اش به اسلام جذب تفکر مارکسیستی نشد و رد کرد به‌طور صریح و قاطع آن نظریه را - با اینکه جزو نزدیک‌ترین‌هایی که با او از اول همراه بودند، گرایش پیدا کردند؛ البته آنها هم ناکام از دنیا رفتند، هیچ‌کدام آنها هم خیری از این زندگی ندیدند و از آن جریان بلشویکی هیچ خیر و تجاوب جوانمردانه‌ای مشاهده نکردند - و مخالفت کرد، هم با اجنبی مخالف بود؛ یعنی چون سیاستی بود که از طرف اجانب بود، با اینکه اینها مقابله‌شان با دستگاه‌های حاکم مثل انگلیس و روسهای قزاق و مانند اینها بود، اما درعین حال به آن طرف هم جذب نشد؛ استقلال را حفظ کرد. يك نمونه‌ی خیلی برجسته‌ای است میرزا کوچک خان؛ خداوند ان‌شاءالله درجانش را عالی کند.

کار شما هم با این اهدافی که ذکر کردید و با ترتیبی که گفتید بسیار کار خوبی است. البته کتاب درباره‌ی میرزا کوچک زیاد نوشته شده. خوشبختانه اخلاص این مرد موجب شده که بر خلاف دیگر کسانی که در این صراط‌های مبارزات و مانند اینها وارد شدند، اسمش سر زبانها باشد و همه بشناسند او را، در حالی که خیلی از این کسانی را که من اشاره کردم مردم نمی‌شناسند اصلاً و اسمشان را هم - بعضی‌ها را - نشنفته‌اند، لکن ایشان در بین مردم شناخته شده است، کتاب درباره‌اش نوشته شده. سعی بشود يك کار جامع و دارای نکته - نکته‌های اساسی زندگی او - به وجود بیاید، تا ان‌شاءالله چهره‌ی او بیشتر در بین مردم ما، جوانهای ما شناخته بشود.

بله يك واحد مینیاتوری را ایشان از نظام اسلامی و جمهوری اسلامی را در رشت و در همان محدوده‌ی خاص خودش - گیلان - به وجود آورده. از شما دوستانی که در این زمینه کار میکنید متشکریم، و می‌خواهیم هم که همکاران دولتی و مسئولین تبلیغاتی و مانند اینها با شما همکاری کنند، و کمک کنند ان‌شاءالله این کار به بهترین وجهی تمام بشود.

والسلام علیکم و رحمة‌الله و برکاته

* متن پیام مقام معظم رهبری به کنگره بزرگداشت میرزا کوچک خان جنگلی که از سوی آیت الله قربانی قرائت شد، برگرفته از سخنان ایشان در جمع اعضاء ستاد بزرگداشت میرزا است که در تاریخ ۲۹ آبان ۱۳۹۱ بیان فرموده اند.